

УКРАЇНА

(19) UA

(11) 109027

(13) U

(51) МПК (2016.01)

B07B 1/00

B07B 1/46 (2006.01)

B07B 13/02 (2006.01)

B26F 1/00

ДЕРЖАВНА СЛУЖБА
ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ
ВЛАСНОСТІ
УКРАЇНИ

(12) ОПИС ДО ПАТЕНТУ НА КОРИСНУ МОДЕЛЬ

(21) Номер заявки: u 2016 01100

(22) Дата подання заявки: 09.02.2016

(24) Дата, з якої є чинними 10.08.2016
права на корисну
модель:

(46) Публікація відомостей 10.08.2016, Бюл.№ 15
про видачу патенту:

(72) Винахідник(и):

Тіщенко Леонід Миколайович (UA),
Харченко Сергій Олександрович (UA),
Бакум Микола Васильович (UA),
Пуха Василь Микитович (UA)

(73) Власник(и):

Тіщенко Леонід Миколайович,
вул. Блюхера, 20-б, кв. 10, м. Харків, 61120
(UA),
Харченко Сергій Олександрович,
вул. Квартальна, 18, кв. 15, с. Пісочин,
Харківський район, Харківська обл., 62417
(UA),
Бакум Микола Васильович,
вул. Героїв Праці, 46, кв. 64, м. Харків,
61135 (UA),
Пуха Василь Микитович,
пл. Рози Люксембург, 2, кв. 132, м. Харків,
61003 (UA)

(54) СПОСІБ ВИГОТОВЛЕННЯ РЕШІТ ЗІ ЗМІННИМИ РОЗМІРАМИ ОТВОРІВ ОКРУГЛОЇ ФОРМИ

(57) Реферат:

Спосіб виготовлення решіт зі змінними розмірами отворів округлої форми включає вирізання заготівок з листового матеріалу, штамповку отворів на їх робочій частині та нанесення маркування на одній боковій неробочій частині заготівок, причому на робочій частині штампують отвори у формі еліпса одночасно на двох заготівках, і додатково на двох бокових неробочих частинах, паралельних більшій осі симетрії еліптичних отворів однієї із заготівок, виготовляють упорну бортівку для спрямування відносного зміщення заготівок з отворами.

109027 U
UA

Спосіб виготовлення стосується технології машинобудування і може використовуватись при виготовленні решіт штампованих для зерноочисних машин.

Для розділення сипких матеріалів, в тому числі і насіннєвих матеріалів, за різницею в ширині компонентів, використовуються штамповані з листового металу решета з круглими отворами. Такі решета виготовляються із листового прокату штамповкою по всій робочій поверхні заготівки круглих отворів заданого діаметра, які розміщаються в певному порядку. По краях, з усіх сторін заготівки, отвори не штампуються - неробоча частина решета, яка слугує для їх кріплення в решітних станах зерноочисних машин. На одній з бокових неробочих частин решета наноситься його маркування (діаметр отворів) [1]. Так як компоненти насіннєвих сумішей, а тим більше суміші різних культур, суттєво відрізняються за розмірами, то і решіт з різними розмірами круглих отворів в комплекті зерноочисних машин повинно бути достатньо для їх розділення.

Тому в комплекті зерноочисних машин, залежно від їх призначення, додається 8-24 змінних решіт з різним розміром круглих отворів [2].

Слід зазначити, що наприклад Харківський решітний завод ім. Фрунзе виготовляє за такою технологією лише 46 різних решіт з круглими отворами діаметром від 0,8 до 40,0 мм [3], що значною мірою не задовольняє потреби, особливо насінництва, для ефективного очищення та сортuvання посівного матеріалу і зменшення втрат повноцінного насіння сільськогосподарських культур у відходи через відсутність решіт з необхідним розміром отворів. Для більш повного забезпечення типорозмірами заводу необхідно за такою технологією виготовляти більше 400 решіт лише з круглими отворами (при крокові зміні розмірів отворів 0,1 мм).

За суттю та схожістю ознак спосіб [1] прийнятий за прототип.

В основу корисної моделі поставлено задачу розробки способу виготовлення решіт зі змінними отворами округлої форми для підвищення ефективності сепарації насіннєвих сумішей на решітних сепараторах та зменшення кількості решіт, якими вони комплектуються.

Поставлена задача вирішується за рахунок того, що у відомому способі виготовлення решіт, який включає вирізання заготівок з листового матеріалу, штамповку отворів на їх робочій частині та нанесення маркування на одній боковій неробочій частині заготівок, згідно з корисною моделлю, на робочій частині штампують отвори у формі еліпса одночасно на двох заготівках, і додатково на двох бокових неробочих частинах, паралельних більшій осі симетрії еліптических отворів однієї із заготівок, виготовляють упорну бортівку для спрямування відносного зміщення заготівок з отворами.

Решета зі змінними отворами округлої форми за запропонованим способом виготовляються в такій послідовності. З листового матеріалу вирізають заготівки заданого типорозміру. Причому, ширину нижньої заготівки вирізають більшою на дві товщини матеріалу заготівки (отвори за формуєю еліпса розміщують на робочій частині довшою віссю від решета) і, відгинаючи ці краї по всій довжині заготівки догори, виготовляють упорну бортівку. На нижню заготівку з упорною бортівкою накладають верхню заготівку і перевіряють можливість відносного переміщення без поперечних відхилень. Далі на обох робочих частинах заготівок одночасно штампують отвори у формі еліпса, розміщені у певному порядку, при цьому довші осі симетрії усіх отворів паралельні поздовжній осі симетрії заготівок. Потім на нижній стороні верхньої заготівки зчищають задири, а на верхній (лицевій) стороні однієї з бокових неробочих частин наносять маркування (діапазон зміні довжини округлих отворів).

При зміщенні верхньої заготівки відносно нижньої вздовж упорної бортівки отвори у формі еліпса верхньої заготівки зміщуються відносно таких же отворів нижньої заготівки, утворюючи наскрізні отвори округлої форми, які близькі до круглих, але мають більш або менш виражені ширину і довжину залежно від величини зміщення.

При сепарації насіннєвих сумішей на решетах з круглими отворами їх компоненти розділяються за різницею в ширині. Тобто, якщо ширина насінини менша діаметра отвору, то вона повинна просипатись через решето в проходову фракцію, адже товщина насінини менша ширини. Причому, у переважній більшості насіння товщина значно менша (у декілька разів) від його ширини (за винятком гороху, проса та деяких інших). Очевидно, що отвори округлої форми, які утворюються при регулюванні решіт, виготовлених за запропонованим способом, не знижуватимуть просівання насіння через решето, ширина якого менша довжини округлих отворів. Крім того, за рахунок більш точного підбору необхідного розміру (довжини) отвору підвищиться якість розділення на решетах та зменшаться втрати повноцінного насіння у відходах.

Виготовлені решета за запропонованим способом здатні кожне замінити за рахунок зміни розмірів отворів до двадцяти решіт, виготовлених за традиційним способом.

В джерелах інформації рішення з аналогічними ознаками автори не виявили.

ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ:

1. Справочник конструктора сельскохозяйственных машин /Под редакцией А.В. Красниченко. - М.: Машиностроение. 1961. - 862 с.
- 5 2. Технические характеристики выпускаемого оборудования ПО "Воронежзерномаш". - Воронеж: Информлист, 2005. - 107 с.
3. Решета для зерноочистительных машин. - Харьков: Информлист, 2015. - 5 с.

ФОРМУЛА КОРИСНОЇ МОДЕЛІ

10

15

Спосіб виготовлення решіт зі змінними розмірами отворів округлої форми, що включає вирізання заготівок з листового матеріалу, штамповку отворів на їх робочій частині та нанесення маркування на одній боковій неробочій частині заготівок, який **відрізняється** тим, що на робочій частині штампують отвори у формі еліпса одночасно на двох заготівках, і додатково на двох бокових неробочих частинах, паралельних більшій осі симетрії еліпсів отворів однієї із заготівок, виготовляють упорну бортівку для спрямування відносного зміщення заготівок з отворами.

Комп'ютерна верстка І. Скворцова

Державна служба інтелектуальної власності України, вул. Василя Липківського, 45, м. Київ, МСП, 03680, Україна

ДП "Український інститут інтелектуальної власності", вул. Глазунова, 1, м. Київ – 42, 01601